

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/400/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519202412
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7519202412.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudkýň JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Olgy Mičietovej v právnej veci žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému T. Y., nar. XX.XX.XXXX, C. L. J., Č. S. XXX/X, v konaní o zaplatenie 2 673,97 eura s prísl. o odvolaní žalobcu, proti rozsudku 10Csp/219/2019 - 76 z 12.9.2019 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku II. a III.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že I. žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2.673,97 eur, úrok 74,10 eur, úrok z omeškania 1,57 eur, úrok z úveru 7,90% z istiny 2.673,97 eur od 22.03.2019 až do 15.06.2023, úrok z omeškania vo výške 5% z istiny 2.673,97 eur od 22.03.2019 až do zaplatenia, úrok z istiny 74,10 eur od 22.03.2019 do zaplatenia, ako aj nezaplatený poplatok za poistenie 2,90 eur, II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a III. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy tohto konania v celom rozsahu.

1.1. Opravným uznesením rozsudok Okresného súdu Košice - okolie z 12.9.2019, sp.zn. 10Csp/219/2019 v časti záhlavia opravil predmet konania tak, že sa koná o zaplatenie 2 673,97 eura s prísl.

2. Z opisu rozhodujúcich okolností v žalobe súd zistil, že žalobca žalobou doručenu súdu žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 2 673,97 eura, úrok 74,10 eura, úrok z omeškania 1,57 eura, úrok z úveru 7,90% z istiny 2 673,97 eura od 22.3.2019 až do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% z istiny 2 673,97 eur od 22.3.2019 až do zaplatenia, úrok z istiny 74,10 eura od 22.3.2019 do zaplatenia, poplatok za poistenie 2,90 eura a trovy tohto konania, z dôvodu, že so žalovaným uzavrel 24.05.2016 úverovú zmluvu č. 313936, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 3 800 eur na ním určený účet. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver mal zaplatiť do 15.05.2023. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, a preto bol 16.01.2019 písomne vyzvaný na splatenie poskytnutého úveru do dátumu uvedeného na výzve t.j. do 21.01.2019. Žalovaný na túto výzvu nereagoval, a preto žalobca listom zo 21.03.2019 k tomuto dňu úver zosplatnil. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému ku dňu podania návrhu predstavovala sumu 2 812,54 eura, ktorá pozostáva z istiny v sume 2 673,97 eura, úrokov v sume 74,10 eura, úrokov z omeškania v sume 1,57 eura, poplatky v sume 60 eur, ktoré žalobca si neuplatňuje a poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 2,90 eura.

2.1. Citujúc znenie § 3 ods.3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 1 ods.2, § 2 písm. a) a b), § 9 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon

o spotrebiteľských úveroch), § 52 ods.1 až 4, § 53 ods.1,4 písm. a), ods.5, § 54 ods.1,2 Občianskeho zákonníka, čl.3 ods.1, čl.5, Podľa čl.6 ods.1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.apríla 1993 uzavrel, že je nesporné, že strany uzavreli 24.5.2016 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému vo výške 3 800 eur, a keďže ide o zmluvu spotrebiteľskú, preto je nutné túto posudzovať v súlade s § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V konaní nebolo sporné, že medzi stranami konania došlo k uzavretiu úverovej zmluvy, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky v sume 3 800 eur, pričom žalovaný nedodrжал podmienky zmluvy, a preto žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Súd teda v tomto prípade priznal žalobcovi istinu v sume 2 673,97 eur, vyčíslené úroky z úveru v sume 74,10 eur, vyčíslené úroky z omeškania v sume 1,57 eur ako aj poplatky z titulu poistenia v sume 2,90 eur, ktoré po preskúmaní žalobného návrhu nepovažuje za sporné.

2.2. Žalobca žiadal v žalobe pôvodne priznať aj úrok z úveru vo výške 7,90% ročne zo sumy 2 673,97 eur od 22.03.2019 do zaplatenia. V tomto prípade však súd prihliadol na skutočnosť, že obsahom úverovej zmluvy nie je výslovná dohoda zmluvných strán ohľadom doby, do ktorej je žalovaný ako spotrebiteľ povinný uhrádzať úroky z poskytnutého úveru. Súd teda zastáva názor, že žalobcovi patria úroky z úveru len do doby pôvodne dohodnutej konečnej splatnosti úverovej zmluvy t.j. 15.6.2023, do ktorej by mu boli patrili, ak by žalovaný si plnil svoje povinnosti v súvislosti s touto úverovou zmluvou riadne a včas. Na ustanovenia všeobecných zmluvných podmienok súd neprihliadal, nakoľko tieto neboli individuálne dojednané a podpísané so žalovaným. Súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 6Co/167/2018 z 26.3.2019, ktorý vo veci obdobne rozhodol. Na základe uvedeného tak súd priznal žalobcovi len úroky z istiny úveru t.j. vo výške 7,90% ročne zo sumy 2 673,97 eur od 22.03.2019 až do 15.06.2023, a v prevyšujúcej časti úroky z úveru zamietol. V tomto prípade súd skonštatoval, že pokiaľ by došlo k ukončeniu zmluvy podľa dohody k 15.06.2023, žalobca by mohol aj po tomto dátume žiadať úroky z úveru, pričom už sú súčasťou žalobcom požadovanej istiny ako tzv. celkové náklady úveru (také, aké by žalovaný splatil, keby úver splácali poctivo tzn. riadne a včas), a teda žalobca ich nemá právo ďalej úročiť, v tomto prípade by išlo o tzv. anatocizmus - branie úrokov z úrokov čo je zakázané. V tomto prípade by bol žalovaný viacnásobne potrestaný za to, že je v omeškaní. Niet pochybností o tom, že by žalobca nemohol svoje poskytované úvery úročiť, pretože úrokom sa jednoducho rozumie odplata za to, že veriteľ svoje peniaze obetuje v prospech dlžníka a očakáva, že ten mu ich vráti aj s odplatou riadne a včas, nakoľko veriteľ v čase, keď tieto peniaze poskytol dlžníkovi, nemohol s nimi disponovať a brať z nich želané úžitky. Ďalej citoval znenie § 517 ods.2 OZ a Nariadenie Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase vzniku záväzku, in concreto a žalovaného zaviazal na úhradu úroku z omeškania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

2.3. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.1, § 262 ods.1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania, nakoľko bol žalobca neúspešný len v nepatrnnej časti, súd rozhodol o tom, že žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi trovy vo výške 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Žalobkyňa napadla rozsudok včas podaným odvolaním z dôvodov uvedených v § 365 ods.1 písm. a/, f/, h/ CSP, a to v rozsahu, v ktorom žaloba bola zamietnutá. 3.1. Svoje odvolanie odôvodnila nasledovne: k nezákonnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia uviedla, že porušil súd jej právo na spravodlivé súdne konanie, keď postupoval v rozpore so zásadou kontradiktórnosti súdneho konania, keď v rozpore s § 151 skúmal tvrdenia žalobkyne, ktoré neboli žalovaným spochybnené. Podľa uvedeného ustanovenia sa výslovne nepopreté tvrdenia považujú za nesporné. Má za to, že v súlade s prejednávou zásadou civilného sporového konania je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, a to aj v spotrebiteľských sporoch. Samotný súd v odôvodnení rozsudku (ods.3) uviedol, že žalovaný si prevzal žalobu s poučením 20.6.2019 a vo veci sa nevyjadril. V uvedenom poukázala na uznesenie Krajského súdu v Trnave 10Co/6/2018-96 z 29.11.2018, Krajského súdu Trnava 10Co/333/2017 z 31.1.2019. S poukazom na uvedené je dôvodné konštatovať, že súd nepostupoval spôsobom a neriadil sa § 150 a § 151 CSP v dôsledku čoho nepredvídateľný postup súdu bol v rozpore s právom sporovej strany na spravodlivý proces. Vzhľadom na prejednanú zásadu civilného sporového konania je potrebné prihliadať na to, že v súlade s touto zásadou je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, a to aj v spotrebiteľských sporoch, iný postup súdu je v rozpore s právom strany na spravodlivý proces.

3.2. K tvrdeniu súdu, že žalobkyňa nemá nárok na zmluvný úrok po zosplatnení úveru až do vrátenia poskytnutej sumy uviedla, že má za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Uvedené odôvodnil § 497

Obchodného zákonníka, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka a konštatoval, že aj keď citované ustanovenie explicitne vymedzuje iba moment, od ktorého je dlžník povinný platiť úroky a nie moment, do ktorého táto povinnosť trvá, opäť z uvedeného ustanovenia nepriamo vyplýva podmienenosť povinnosti platenia zmluvného úroku držbou peňažných prostriedkov. Vymedzením (najvyššej prípustnej) výšky zmluvných úrokov sa zaoberá nižšie. § 503 ods.3 Obchodného zákonníka, s ktorým sa spája povinnosť platenia úrokov s obdobím skutočnej držby peňažných prostriedkov. Zákon o spotrebiteľských úveroch obdobne potom v § 16 ods.1, 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a § 13 ods.3 ZSÚ konštatoval, že ak zákon č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľovi ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do dňa splatenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatnení, aj veriteľ. Obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj (zmluvné) úroky, ktoré nemožno stotožňovať so zákonnými úrokmi z omeškania. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ani prípadné zosplatnenie dlhu, ktoré je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom nárok na úrok z úveru neovplyvňuje. Iný výklad by musel byť odôvodnený priamo príslušnými zákonnými ustanoveniami (ktoré ako uviedol skôr neexistujú) alebo nepriamo - extenzívnym výkladom existujúcich zákonných ustanovení, ktorý však nebol predložený. Výklad prezentovaný odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutom rozhodnutí by znamenal, že porušeniu zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľ, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok a zvýhodňuje dlžníka vo forme zníženia úroku na úroveň zákonného úroku z omeškania. S takýmto názorom nemožno súhlasiť a má za to, že v žiadnom prípade nepredstavuje rovnovážne usporiadanie záväzkového vzťahu po porušení povinností dlžníka, ale naopak ho nelogicky zvýhodňuje, a to na úkor veriteľa, ktorý svoje povinnosti zo zmluvy splnil a ktorý by bol takýmto výkladom stavu znevýhodnený dvojnásobne. Okrem toho takýto názor poskytuje návod dlžníkom na to, ako neplniť svoje zmluvné povinnosti bez obáv o zhoršenie svojho postavenia, naopak s očakávaním jeho zlepšenia. Strata výhody splátok a príslušný zákonný úrok z omeškania sú adekvátnymi sankciami, s ktorými zákon počíta, pričom ohľadom straty výhody splátok (predčasnemu zosplatneniu úveru) určuje záväzné, časové a faktické podmienky bez ich naplnenia, ktorých k nemôže vo vzťahu k spotrebiteľovi dôjsť a ohľadom úrokov z omeškania určuje záväzne ich výšku. Pokiaľ majú súdy záujem chrániť spotrebiteľa v obdobných prípadoch omeškania, majú možnosť tak urobiť v zmysle zákona a nie nad jeho rámec, a to najmä tak, že po adekvátnom preskúmaní objektívnosti príčin omeškania spotrebiteľa ako dlžníka, ktoré viedlo k predčasnemu zosplatneniu použitím § 232 ods. 3 CSP, určia dlžníkovi dlhšiu lehotu na splatenie dlžnej sumy (k čomu súdy v rozhodujúcej väčšine prípadov aj reálne pristupujú, čo len ďalej oslabuje argument)

3.3.V ďalšej časti odvolania žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6 Cdo 113/2018 z 30.7.2019, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované Zo súdnej praxe pod č. 55/96 a rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave 3 Co 108/2017 z 29.5.2018, Krajského súdu v Bratislave 8 Co 138/2017-83 z 27.3.2018 Krajského súdu v Bratislave 8 Co 206/2018-175 z 27.11.2018, Krajského súdu Žilina 11 Co 12/2017-90 z 31.1.2017, Krajského súdu Banská Bystrica, a to 43 Co/23/2017-92 z 29.11.2017, 43 Co/7/2018 z 31.5.2018, 43 Co/21/2018 z 27.9.2018, 43 Co/28/2017-94 z 27.2.2018, 43 Co/29/2018 zo 16.8.2018, 43 Co/37/2018 z 20.12.2018, 17 Co/121/2018 z 3.4.2019, Krajského súdu Nitra 12 Co/116/2017 z 19.6.2018, 8 Co 193/2017-188 zo 7.12.2017, 7 Co/166/2017-84 z 30.11.2017, 12 Co/4/2018 z 11.12.2018, Krajského súdu Košice 5 Co 297/2017 z 13.2.2018, 5 Co 250/2017 z 13.2.2018, 5 Co 414/2017 z 27.3.2018, 5 Co 465/2017 z 10.5.2018, 5 Co 6/2018 z 22.5.2018, 5 Co 60/2018 z 30.8.2018, 5 Co 311/2017 z 15.2.2018, 5 Co 372/2017 z 22.3.2018, 5 Co 339/2017 z 22.3.2018, 5 Co 8/2018 z 22.5.2018, 3 Co 248/2017 z 9.8.2018, 5 Co 77/2019 z 20.6.2019, Krajského súdu Prešov 14 Co/22/2018 z 29.1.2019, 14 Co 29/2018 z 15.1.2019, 25 Co/71/2018 z 31.1.2019 a z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR 3 Cdo 212/2014 z 21.8.2014.

3.4.Ohľadne nároku na zmluvný úrok po predčasnom zosplatnení má vzhľadom na vyššie uvedené za to, že nárok na zosplatnenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení s poukazom na § 502 ods.1,3, § 499 a § 497 Obchodného zákonníka.

3.5.Osobitne k dohode zmluvných strán o nároku na zmluvný úrok po zosplatnení uviedla, že uvedené zmluvné strany v OP - čl.1 a čl.2.4 účinné ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy a citovala z uvedených článkov. Uvedené ustanovenia sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, ako obchodné podmienky pre úvery občanom (OP) a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú v obchodných podmienkach. Dohoda zmluvných strán o nároku na zmluvný úrok aj po zosplatnení úveru až do vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov bola upravená v príslušných ustanoveniach OP účinných v rozhodnom čase, ako je zrejmé z vyššie uvedených ustanovení OP.

3.6.K individuálnemu dojednávaniu ustanovení zmluvy uviedla, že všeobecné obchodné podmienky (VOP) a obchodné podmienky (OP) sú súčasťou zmluvy, a to jednak vzhľadom na text zmluvy, ktorý VOP uvádza ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy, s ktorou sa žalovaný oboznámil a vyslovil súhlas svojím podpisom a tiež odkazom na rozhodnutie SDÚ z 9.11.2016 vo veci C - 42/2015 Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Bírovej, podľa ktorého zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument. V neposlednom rade tento záver vyplýva aj zo samotného § 273 Obchodného zákonníka a § 261 ods.6 písm. d/ Obchodného zákonníka. Z hľadiska formy je právny úkon uzavretý prostredníctvom formulárovej predtlačie, takýto spôsob uzatvárania zmluvy nie je právom zakázaný a samotné použitie formulára nemôže automaticky znamenať, že spotrebiteľ sa s jeho obsahom neoboznámil alebo s jeho obsahom nesúhlasil, keď súhlas s údajmi a dohodami uvedenými v predtlači osobne potvrdil svojím podpisom. Ak súd namieta nedohodnutie zmluvnej náležitosti individuálne je ťažké predstaviť si v praxi, ako by malo vyzeráť individuálne dojednanie jednotlivých zmluvných podmienok medzi bankou a klientom. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok 5Co/190/2018 z 15.11.2018 Krajského súdu v Košiciach, a 5Co/241/2018 z 11.12.2018. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti má za to, že jeho odvolanie je dôvodné, keďže je daný odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. a/ CSP, neboli splnené procesné podmienky a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a § 365 ods. 1 písm. f/ CSP.

3.7.Navrhla, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu, zaviazal žalovaného zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4.Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods.1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacích dôvodov (§ 365 ods.1 písm. a/, b/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nieje dôvodné a rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

5. Predmetom odvolacieho prieskumu bolo len výroky II. rozsudku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a to výroky v časti úhrady zmluvného úroku 7,90 % od 16.6.2023 do zaplataenia a súvisiaci výrok o náhrade trov konania.

6.Žalobkyňou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. a) CSP spočíva v tom, že neboli splnené procesné podmienky, ktorými sú také vlastnosti súdu a subjektov civilného konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ súdneho konania, vyplývajúci zo základných ustanovení Civilného sporového poriadku. Právna teória rozdeľuje procesné podmienky a) na strane súdu (právomoc a príslušnosť); b) na strane strán sporu (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, povinnosť zastúpenia...); c) vecné procesné podmienky (existencia žaloby, splnenie poplatkovej povinnosti); d) negatívne procesné podmienky (prekážky rei iudicatae, listispendencie). Na procesné podmienky konania súd prihliada kedykoľvek počas konania.

6.1.Žalobkyňa nepoukazuje na žiadne procesné podmienky, ktoré neboli splnené a žiadne porušenie nezistil ani odvolací súd.

7.Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

7.1.Žalobkyňa uplatnený odvolací dôvod vidí v tom, že súd postupoval v rozpore so zásadou kontradiktórnosti súdneho konania, keď v rozpore s § 151 CSP skúmal tvrdenia žalobkyne, ktoré neboli žalovaným spochybnené.

7.2.Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že išlo o konanie so slabšou stranou v súlade s § 290 a nasl. CSP. Osobitne odvolací súd poukazuje na § 295 CSP podľa ktorého vykonáva aj tie dôkazy, ktorá strana - spotrebiteľ nenavrhuje. Uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

8. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

8.1. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP.

9. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods.1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

10. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 ods. 1,2 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver.

11. Zmluva o úvere z 24.5.2016 bola uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka (ďalej len ObchZ), podľa Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a z. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ).

11.1. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé, že celý úver bol splatný 15.6.2023 s fixným úrokom 7,9% ročne do splatnosti; tieto údaje teda v zmysle § 9 ods.2 písm. f/ ZoSÚ vymedzili časový rámec trvania zmluvy a zároveň určili aj konečnú splatnosť úveru.

11.1. Právny poriadok Slovenskej republiky považuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere za právny úkon, ktorým sa veriteľ (dodávateľ) zaväzuje poskytnúť dlžníkovi (spotrebiteľovi) peňažné prostriedky v jeho prospech do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 273 ods.1 ObchZ časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené.

12.1. Podľa § 273 ods.2 ObchZ odchýlné dojednania v zmluve majú prednosť pred znením obchodných podmienok uvedených v odseku 1.

13. Pod pojmom všeobecné obchodné podmienky (ďalej len VOP, OP) rozumieme ustálené pravidlá, ktorých sformulovanie má dlhodobejší charakter a podnikatelia ich bežne využívajú vo vzájomných vzťahoch. Obchodný zákonník s využívaním osobitných zmluvných dojednaní počíta, a preto umožňuje využiť ich pri formovaní obsahu zmluvy, t.j. vzájomných práv a povinností zmluvných strán. Pritom obsah obchodných podmienok nemusí byť obsahom zmluvy, ale stačí, že zmluvné strany na ne v zmluve odkážu.

13.1. VOP, OP vymedzujú základné pojmy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, upresňujú výklad a pod. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že zmluva o úvere nemusí byť uzatvorená v jedinom dokumente a v zmluve môže byť odkaz na VOP, OP.

13.2. Ako už bolo uvedené VOP, OP majú obsahovať všeobecné náležitosti. V žiadnom prípade nemôžu obsahovať podstatné ani osobitné náležitosti, ktoré majú byť individuálne dohodnuté a majú byť obsahom zmluvy.

13.3. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje tiež celkovú výšku úroku, výšku

mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok, dobu trvania zmluvy (počiatočnú a konečnú splatnosť).

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zmluva o úvere zakladá medzi zmluvnými stranami záväzkový vzťah, ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov bude vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (tzv. absolútny obchod - § 261 ods.1 písm. d/). Zmluva o úvere je konsenzuálnym kontraktom, takže na vznik záväzkového právneho vzťahu z tejto zmluvy postačuje dohoda zmluvných strán o podstatných častiach zmluvy. Za tieto podstatné náležitosti je treba považovať záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky, určenie sumy (limitu) týchto peňažných prostriedkov, záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky.

16. Základné ustanovenie každého zmluvného typu má kogentný charakter (§ 263 ods.2), preto je vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov.

17. Podľa § 502 ods.1 Obch.Z od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššie prístupnej výške ustanovenej zákonom, alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie, než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

18. Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých finančných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods.1 Obchodného zákonníka).

19. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru iba do okamihu tohto zosplatnenia, alebo mu tieto patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

20. V prejednávanej veci vznikol záväzok žalovanej zo zmluvy o úvere, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Táto zmluva s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods.2 OZ).

21. Súdna prax otázku doby, na ktorú sa dojednávajú úroky a úroky z omeškania v minulosti už riešila a zaujala v nej názor, že rozhodovacia prax aj právna literatúra je zajedno v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny.

22. Ani § 658 ods.1 OZ a iné ustanovenia Občianskeho zákonníka či iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Uvedené ustanovenie zakotvuje iba možnosť sa pri peňažnej pôžičke na týchto úrokoch dohodnúť; o dobe na ktorú tak možno učiť mlčí. Vzhľadom k tejto dikcii, ktorá neobsahuje jednoznačný príkaz či zákaz vo vzťahu k vymedzeniu predmetnej doby, ako i k jeho povahe, z ktorej nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť, je možné vyvodiť záver, že ide o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu, v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno teda vylúčiť, aby si strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškani so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

23. Tomuto záveru zodpovedá i to, ako sú právnou teóriou a rozhodovacou praxou súdov všeobecne prijímané inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, ktoré oboje sú príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je treba ich odlišovať. Zatiaľ čo zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dohodnuté (§ 517 ods. 2 Obč. zákonníka). Pritom platí, že môžu existovať vedľa seba.

24. Najvyšší súd Českej republiky sa v rozsudku z 27.6.2007 sp.zn. 33Odo 657/2005 nestotožnil s právnym záverom odvolacieho súdu, že úroky podľa § 658 ods.1 Občianskeho zákonníka možno zásadne dohodnúť len na dobu do dohodnutého dňa splatnosti istiny a že od tohto okamihu už zmluvné úroky nenabiehajú a nastupujú úroky z omeškania. Mal za to, že z hľadiska posúdenia doby, za ktorú boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté úroky, bude preto vždy určujúci obsah zmluvy, ako si ho zmluvné strany upravili.

24.1. S týmto názorom sa stotožňuje aj odvolací súd.

25. V kontexte s uvedeným je v zmluve uvedená fixná sadzba zmluvného úroku do splatnosti, 7,9% p. a., pričom splatnosť bola dohodnutá najneskôr k 15.6.2023, rovnako ako aj dohoda o celkovej čiastke, ktorú žalovaný má za požičanie dohodnutie sumy zaplatiť t. j. 4 980,36 eura.

25.1. Medzi zmluvnými stranami teda nedošlo k dohode o tom, že žalobca má nárok na úroky z úveru až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, keďže takúto dohodu nemožno vyvodiť zo žiadnych ustanovení uzavretej zmluvy.

25.2. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že v obchodných podmienkach v článku 1. a 2.4., že klient musí platiť percentuálnu úrokovú sadzbu do splatenia úveru, pretože tieto obchodné podmienky neboli zo strany spotrebiteľa podpísané. Súdna prax už jednoznačne ustálila, že na takéto dojednania obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré nie sú podpísané spotrebiteľom, nie je možné prihliadať.

25.3. Vo VOP, OP nemôže byť upravená podstatná náležitosť, na ktorej sa majú strany dohodnúť, ku ktorým patrí aj dohoda o konečnej splatnosti a celkové náklady úveru, ktorých je zahrnutá odmena - zmluvný úrok. Navyše ide o predformulovaný text, ktorý žalovaný nevedel a ani nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť.

26. Zo zmluvy nevyplývajú ani žiadne dojednania, v zmysle ktorých by sa strany sporu dohodli o povinnosti žalovaného platiť zmluvný úrok iba do predčasnej splatnosti, resp. po konečnej splatnosti (do zaplatenia - reálneho vrátenia finančných prostriedkov).

27. Vzhľadom na chýbajúcu výslovnú dohodu o dobe, do kedy má žalovaný platiť zmluvný úrok (t.j. vzhľadom na absenciu dohody o povinnosti zaplatiť zmluvný úrok až do skutočného vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov, alebo do vyhlásenia predčasnej splatnosti) je potrebné vychádzať zo záveru o dojednaní platenia zmluvných úrokov do splatnosti (konečnej) úveru. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá dňom 15.6.2023, preto žalobkyni vznikol nárok na dohodnuté (zmluvné) úroky vo výške 7,9% ročne z istiny do 15.6.2023.

28. Na základe týchto úvah odvolací súd rozsudok v napadnutom zamietavom výroku ako vecne správny potvrdil.

18. Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

19. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

20. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20.1. Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Žalobkyňa nemala v odvolacom konaní úspech, preto by náhrada odvolacích trov mala byť priznaná žalovanému. Tomu ale žiadne trov v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli, preto bolo vyslovené, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

22. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred

diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).